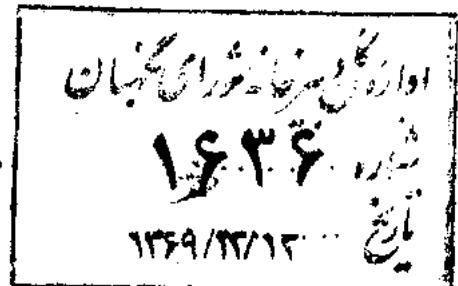

شماره ۱۴۵۲-ق

تاریخ ۱۳۶۹/۰۹/۱۴

بیوست

بعضی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین و تندیسی

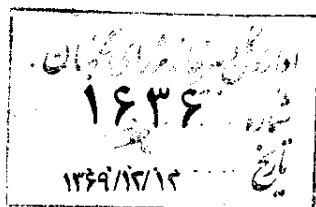
شورای محترم نگهبان

عطاف به نامه شماره ۱۴۵۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱۱ و پیرو نامه شماره
۱۲۶۳/ق مورخ ۱۳۶۸/۹/۲۲ طرح قانونی بخش تعاونی اقتصاد جمهوری
اسلامی ایران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۷ مجلس
شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده است دراجرای اصل نود و
چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم بپیوست
ارسال می شود . ع

لز ط خ رئیس مجلس شورای اسلامی
مهدی کروبی

شماره ۵۲-۳
تاریخ ۱۲/۱۲/۵۹
پیوست

تعالیٰ بسم

طرح قانونی بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

ماده ۱ - اهداف بخش تعاونی عبارتست از .

- ۱- ایجاد و تامین شرایط و امکانات کاربرای همه بمنظور رسیدن به استغلال کامل .
- ۲- قراردادن وسائل کاردراختیارکسانیکه قادر بکارند ولی وسائل کارندارند .
- ۳- پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی .

۴- جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت .

۵- قرارگرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری مستقیم از حاصل کارخود .

۶- پیشگیری از انحصار ، اختکار ، تورم و اضرار به غیر .

۷- توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم .

تبصره - اهداف مذکور این ماده باید بارعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌بریزی عمومی اقتصاد کشور در هریک از مراحل رشد عملی شود .

ماده ۲ - شرکتهایی که با رعایت مقررات این قانون تشکیل و به ثبت بررسنده تعاونی شناخته می‌شوند .

ماده ۳ - دولت موظف است بارعایت این قانون و در حد مقررات بگونه ایکه زمینه اداره یا دخالت در اداره تعاونیها یا کارفرمای مطلق شدن دولت فراهم نماید با بخش تعاونی همکاری نموده و امکانات و تسهیلات لازم را با هماهنگی وزارت تعاون در اختیار آنها قرار دهد .

ماده ۴ - دولت وکیله سازمانهای وابسته موظفند در اجرای طرحها و پروژه‌های خود در شرایط مساوی اولویت را به بخش تعاونی بدهند .

ماده ۵ - اساسنامه هریک از تعاونیها باید بارعایت مقررات این قانون شامل نکات زیر باشد .

نام باقید کلمه تعاونی ، هدف ، موضوع ، نوع ، حوزه عملیات ، مدت ، مرکز اصلی ، عملیات و نشانی ، میزان سرمایه ، مقررات مربوط به عضو ، ارکان ، مقررات مالی و کار ، اتحال و تصفیه .

تعالیٰ بسم

تبصره - تابعیت تعاونیها باید ایرانی باشد .

ماده ۶ - حداقل و حداکثر تعداد عضو در تعاونیها به نسبت سرمایه و فرصت استغلال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و تداول ثروت بوسیله آئین نامه‌ای تعیین می‌شود که بتصویب وزارت تعاون میرسد ولی در هر صورت تعداد اعضاء نباید کمتر از ۷ نفر باشد .

ماده ۷ - شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند .

فصل دوم - عضو

ماده ۸ - عضو در شرکتهای تعاونی شخصی است حقیقی که واجد شرایط مندرج در این قانون بوده و ملتزم به اهداف بخش تعاونی و اساسنامه قانونی آن تعاونی باشد .

تبصره ۱ - در تعاونیها تولید عضو باید در تعاونی بکار استغلال داشته باشد .

تبصره ۲ - در تعاونی‌های جند منظورهای در صورتی که عضویت برای هم‌آزاد باشد ، داشتن عضو غیر شاغل مجاز است ، اما هیات مدیره و مدیر عامل باید از میان اعضاء شاغل انتخاب گردد .

ماده ۹ - شرایط عضویت در تعاونیها عبارتست از .

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران .

۲- عدم منوعیت قانونی و حجر و ورشکستگی به تقصیر .

۳- عدم سابقه ارتقاء - اختلاس و کلاهبرداری .

۴- درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی .

۵- عدم عضویت در تعاونی مشابه .

ماده ۱۰ - اعضاء در کلیه امور تعاونی طبق اساسنامه حق نظرات دارند .

ماده ۱۱ - کلیه اعضاء مکفند وظایف و مسؤولیت‌هایی که در حدود قوانین و مقررات تعهد کرده‌اند عمل کنند .

ماده ۱۲ - خروج عضو از تعاونی اختیاریست و نمیتوان آن را منع کرد .

تبصره ۳ - اعضاء متخصص تعاونیها تولید حداقل شش ماه قبل از استعفا باید مراتب را کتبی به اطلاع تعاونی برسانند .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

- ۳ -

بیانیه

تبصره ۲ - در صورتیکه خروج عضو موجب ضرری برای تعاونی باشد، وی ملزم به جبران است.

ماده ۱۳ - در موارد زیر عضو از تعاونی اخراج میشود.

۱- از دست دادن هریک از شرایط عضویت مقرر در این قانون.

۲- عدم رعایت مقررات اساسنامه و سایر تعهدات قانونی پس از دو اختارکتبی توسط هیات مدیره به فاصله ۱۵ روز و گذشتن ۱۵ روز از تاریخ اختار دوم با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

۳- ارتکاب اعمالی که موجب زیان مادی تعاونی شود و وی نتواند طرف مدت یک سال آن را جبران نماید یا اعمالیکه به حیثیت و اعتبار تعاونی لطمہوارد کند یا باتعاونی رقابتی ناسالم بنماید.

تبصره - تشخیص موارد فوق بنایه پیشنهاد هریک از مدیران و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

ماده ۱۴ - در صورت فوت عضو رئیسی که واجد شرایط و ملتزم به مرعایت مقررات تعاونی باشد، عضو تعاونی شناخته شده در صورت تعدد بایستی مابین التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را بمتعاونی بپردازند. اما اگر کتاب الامان نمایند که مایل به مادرام عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچ کدام واجد شرایط نباشند، عضویت لغو می گردد.

تبصره - اگر تعداد ورثه میش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به متعدد مورد نیاز تعاونی با تألف سایر روات عضو تعاونی شناختیمی شوند.

ماده ۱۵ - در صورت لغو عضویت به سبب فوت، استغفار، انحلال، اخراج، طبق اساسنامه و قرارداد منعقده سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو به قیمت روز تقویم و به دیون تعاونی تبدیل میشود که پس از کسر دیون وی به تعاونی، به او یا ورثه اش پرداخت خواهد شد.

تبصره - در صورتیکه ورثه تقاضا نماید که سهم عضو متوفی از عین اموال تعاونی برداخت شود و تراضی یا مصالحه ممکن نباشد چنانچه عین قابل واگذاری بوده و موجب اخلال و ضرر فاحش به اعضاء و تعاونی نگردد آن قسمت از مطالبات تسلیم ورثه میگردد.

فصل سوم - سرمایه

ماده ۱۶ - سرمایه تعاونی اموال و دارائی هایی است که برای تاسیس

تعاویں

تعاونی یا افزایش سرمایه قبلی در اختیار آن قرار میگیرد.

ماده ۱۷- شرکتهای تعاونی شرکتهایی است که تمام یا حداقل ۵۱٪ سرمایه بوسیله اعضاء در اختیار شرکت تعاونی قرار میگیرد و وزارت خانه‌ها، سازمانها، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش دولت، بانکها، شهرداریها، شوراهای اسلامی کشوری، بنیاد مستضعفان و سایر نهادهای عمومی میتوانند جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر از قبیل مشارکت، مضاربه، مزارعه، مساقات، اجاره، اجاره بشرط تملیک، بیع شرط، فروش اقساطی، صلح، اقدام به کمک در تأمین یا افزایش سرمایه شرکتهای تعاونی نمایند بدون آنکه عضو باشند.

تبصره- در مواردی که دستگاههای دولتی در تاسیس شرکت‌های تعاونی شریک میشوند ظرف مدتی که با موفقیت طرفین در ضمن عقد شرکت تعیین خواهد شد سهم سرمایه‌گذاری دولت به تدریج بازپرداخت و صدرصد سرمایه به تعاونی تعلق خواهد گرفت.

ماده ۱۸- دولت می‌تواند بارعایت اصول چهل و سوم و چهل و چهارم قانون اساسی، واحدهای صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آن را که از اموال عمومی است و در اختیار دارد در اختیار شرکتهای تعاونی بصورت زیر قرار دهد.

۱- واحدهای مذکور را بصورت حبس موقت یا مادام که تعاونی بصورت قانونی وجود داشته باشد، در اختیار تعاونی قرار دهد و تعاونی مالک منافع آن باشد.

۲- در صورتی که واحدهای مذکور کارکنان واحد شرایط داشته باشند، در عضویت آن تعاونی اولویت خواهند داشت.

۳- دولت می‌تواند طبق قرارداد بابت استهلاک یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه واحد مذبور سالانه مبلغی نقد یا کالا دریافت نماید.

۴- دولت میتواند در واگذاری واحدهای فوق و سایر امکانات، مقرراتی به عنوان شرایط الزامی در رعایت سیاستهای دولت در قیمت‌گذاری و برنامه‌ریزی تولید و توزیع و تامین منافع عمومی، تعیین نماید.

ماده ۱۹- در استفاده از وام و کمکهای مالی دولتی اولویت با تعاونی‌های است که از بانکها طبق قانون عملیات بانکی بدون بهره وام دریافت نکرده باشند.

ماده ۲۰- سهم اعضاء در تامین سرمایه شرکتهای تعاونی برابر است مگر مجمع عمومی تصویب نماید که اعضاء سهم بیشتری تا دیه نمایند که در این صورت حداقل وحداکثر سهم‌ها باید در حدودی باشد که وزارت تعاون متناسب با نوع و تعداد اعضاء تعاونی‌ها تعیین می‌نماید.

تعالیٰ بسم

ماده ۲۱ - هرتعاونی وقتی ثبت و تشکیل میشود که حداقل یک سوم سرمایه آن تا دیه و در صورتیکه بصورت نقدی و جنسی باشد تقویم و تسليم شده باشد .

تبصره - اعضاء تعاونی مکلفند مبلغ پرداخت نشده سهم خود را ظرف مدت مقرر در اساسنامه تا دیه نمایند .

ماده ۲۲ - عضو یا اعضا تعاونی میتوانند بارعايت مقررات این قانون سهم خود را به سایر اعضاء و یا افراد جدید واجد شرایط واگذار نمایند .

ماده ۲۳ - مسؤولیت مالی اعضاء در شرکتهای تعاونی محدود به میزان سهم آنان میباشد مگر آنکه درقرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد .

تبصره - مسؤولیت دستگاههای عمومی تامین کننده سرمایه تعاونیها بهمیزان سرمایه متعلق به آنان میباشد مگر آنکه در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد .

ماده ۲۴ - دولت موظف است جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ شرایط و امکانات لازم را برای تشکیل و تقویت تعاونیها درجهت تامین مقاصد مذکور در این بند فراهم آورد .

تبصره ۱ - بمنظور فوق دولت میتواند با استفاده از منابع بودجهای یامنابع بانکی با تضمین دولت ، وام بدون بهره در اختیار تعاونی قرار دهد و اموال منقول و یا غیر منقول و وسائل و امکانات لازم را به قیمت عادله بطور نقد و یا اقساط برای تشکیل و تقویت تعاونیها بفروش و یا به آنها اجاره دهد و یا اقدام به عقد اجاره بشرط تملیک بنماید و یا سهام شرکتها و موسسات دولتی و وابسته دولت و بانکها و مصادره و ملی شده را به تعاونیها منتقل نماید .

تبصره ۲ - بانکها موظفاند جهت سرمایه گذاری و یا افزایش سرمایه تعاونیها و یا تقویت آنها وام و سایر تسهیلات اعطائی را در اختیار آنان قرار دهند و میتوانند قرارداد نمایند که سرمایه هایی که از محل وام و سایر تسهیلات اعطائی تامین میشود بعنوان ضمانت و یا وثیقه و یا رهن در نزد بانک باشد و یا در صورتیکه تعاونی قادر به باز پرداخت وام نباشد بانک مطالبات خود را از طریق فروش اموال تعاونی تسوبیه نماید که در خرد اینگونه اموال تعاونیها دیگر اولویت دارند .

فصل چهارم - حساب سود وزیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی

ماده ۲۵ - سود خالص شرکتها و اتحادیه های تعاونی در هر سال مالی بترتیب زیر تقسیم می شود .

۱ - از حداقل پنج درصد (۵%) به بالا با تصویب مجمع عمومی بعنوان ذخیره تعاونی به حساب ذخیره قانونی منظور می شود .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

تعالیٰ بیمه

- تبصره ۱ - ذخیره قانونی تازمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان یک‌چهارم معدل سرمایه سه‌سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی است .
- تبصره ۲ - تعاونیها می‌توانند تا حد اکثر یک‌دوم ذخیره قانونی را جهت افزایش سرمایه خود بکار ببرند .
- ۲ - حد اکثر پنج درصد از سود خالص بعنوان اندوخته احتیاطی به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطمنتظر می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است .
- ۳ - چهار درصد از سود خالص بعنوان حق تعاون و آموزش کمبه صندوق تعاون و ارزیگرد
- ۴ - درصدی از سود جهت پاداش به اعضاء ، کارکنان ، مدیران و بازرسان به پیشنهاد هیات مدیره و تصویب مجمع عمومی تخصیص داده می‌شود .
- ۵ - پس از کسر وجوده فوق باقیمانده سود خالص به مرتبه ای که در اساسنامه و شرایط ضمن عقد پذیرفته می‌شود تقسیم می‌گردد .

فصل پنجم - تعاونیهای تولید و توزیع

- ماده ۲۶ - تعاونیهای تولید شامل تعاونی‌هایی است که در امور مربوط به کشاورزی ، دامداری ، دامپروری ، پرورش و صید ماهی ، شیلات ، صنعت ، معدن ، عمران شهری و روستائی و عشایری و نظایر اینها فعالیت می‌نمایند .
- تبصره - تعاونیهای تولید در کلیه اولویتها و حمایتهای مربوط به تعاونیها حق تقدم دارند .

- ماده ۲۷ - تعاونیهای توزیع عبارتند از تعاونیهایی که نیاز مشاغل تولیدی و یا مصرف‌کنندگان عضو خود را در چهارچوب مصالح عمومی و بمنظور کاهش هزینه‌ها و قیمتها تأمین می‌نمایند .

- تبصره - تعاونیهای توزیع مربوط به تامین کالا و مسکن و سایر نیازمندیهای روستائیان و عشایر و کارگران و کارمندان از نظر گرفتن سهمیه کالا و حمایتهای دولتی و بانکی و سایر حمایتهای مربوط به امور تهییه و توزیع اولویت دارند .

- ماده ۲۸ - شرکتها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و تعاونیها موظف اند در معاملات خود به تعاونیها اولویت دهند .

- تبصره - تعاونیهای موضوع این قانون بارعایت قوانین و مقررات می‌توانند به امر صادرات و واردات در موضوع فعالیت خود بپردازند .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فصل ششم - ارکان تعاونیها

ماده ۲۹ - شرکت‌های تعاونی برای اداره‌امور خودداری ارکان زیر می‌باشند.

- ۱ - مجمع عمومی .
- ۲ - هیات مدیره .
- ۳ - بازرسی

بخش اول - مجمع عمومی

ماده ۳۰ - مجمع عمومی که براساس این قانون بالاترین مرجع اتخاذ تصمیم و نظارت در امور شرکت‌های تعاونی می‌باشد ، از اجتماع اعضاً تعاونی یا نمایندگان تمام اختیار آنها بصورت عادی و فوق العاده تشکیل می‌شود و هر عضو بدون در نظر گرفتن میزان سهم فقط دارای یک رای است .

تبصره ۱ - در شرکت‌های تعاونی هریک از دستگاهها و شرکت‌های دولتی بانکها ، شوراهای اسلامی کشوری و سازمانهای عمومی که در تعاونی مشارکت یا سرمایه‌گذاری کرده اند میتوانند نماینده‌ای برای نظارت و بازرسی در تعاونی و شرکت در جلسات مجمع عمومی و هیات مدیره به عنوان ناظر داشته باشند .

تبصره ۲ - انحلال ، ادغام یا تغییر مفادی از اساسنامه تعاونی که مغایر شروط و قراردادهای منعقده با منابع تامین کننده اعتبار و کمک مالی و امکانات مختلف و سرمایه‌گذاری و مشارکت باشد موقول به موافقت مراجع مذکور خواهد بود .

ماده ۳۱ - مجمع موسس عبارتست از عده‌ای از افراد واجد شرایط عضویت در تعاونی مربوط که اقدام به تأسیس تعاونی مینمایند .

ماده ۳۲ - وظایف مجمع موسس عبارتست از .

۱ - تهییه و پیشنهاد اساسنامه طبق قانون و مقررات .

۲ - دعوت به عضویت افراد واجد شرایط .

۳ - تشکیل اولین مجمع عمومی جهت تصویب و ثبت اساسنامه و تعیین هیات مدیره و سایر وظایف مجمع عمومی .

تبصره ۱ - پس از تشکیل اولین جلسه‌سمی مجمع عمومی و تعیین هیات مدیره ، وظایف هیات موسس خاتمه می‌یابد .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

- ۸ -

تعالیٰ بیمه

تبصره ۲ - اعضاei که با مصوبه اولین جلسه مجمع عمومی عادی درمورد اساسنامه موافقت نداشته باشند میتوانند در همان جلسه تقاضای عضویت خود را پس بگیرند.

تبصره ۳ - تصویب اساسنامه تعاونی با حداقل دو سوم اعضاء اولین مجمع عمومی عادی میباشد.

ماده ۳۳ - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یکبار پس از پایان سال مالی جهت انجام وظایف قانونی خود تشکیل می شود.

ماده ۳۴ - وظایف واختیارات مجمع عمومی عادی بشرح زیر است.

۱- انتخاب هیات مدیره و بازرس یا بازارسان برای مدت دو سال.

۲- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره تراز نامه و حساب سود وزیان و سایر گزارش‌های مالی هیات مدیره.

۳- تعیین خط مشی و برنامه تعاونی و تصویب بودجه جاری و سرمایه‌گذاری و اعتبارات و امehای درخواستی و سایر عملیات مالی به پیشنهاد هیات مدیره.

۴- اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه در حدود قوانین و مقررات.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود و مازاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶- تصویب مقررات و دستورالعمل‌های داخلی تعاونی.

۷- سایروظایفی که قوانین و مقررات بر عهده مجمع عمومی قرار می‌دهد.

ماده ۳۵ - مجمع عمومی فوق العاده بمنظور تغییر مواد در اساسنامه (در حدود این قانون) . تصمیم‌گیری نسبت به عزل یا قبول استعفای هیات مدیره و انحلال یا ادغام تعاونی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - مجمع عمومی فوق العاده بنا به تقاضای کتبی حداقل یک سوم اعضاء تعاونی و یا اکثریت مطلق اعضاء هیات مدیره و یا بازارسان یا بازارسان باحضور حداقل دو سوم اعضاء کل مجمع تشکیل می‌شود. در تعاونیهای دارای بیش از پانصد نفر عضو در صورتیکه باراول با دو سوم اعضاء تشکیل نشود، بار دوم بانصف بعلاوه یک رسمیت خواهد داشت.

تبصره ۲ - در صورتیکه هیات مدیره ظرف مدت حداقل یکماه نسبت به تشکیل مجمع عمومی فوق العاده اقدام ننماید، وزارت تعاون نسبت به تشکیل مجمع عمومی اقدام ننماید.

بخش دوم - هیات مدیره

ماده ۳۶ - اداره امور تعاونی طبق اساسنامه بر عهده هیات مدیره ای مرکب از

شماره

تاریخ

پیوست

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

تعالیٰ بیوست

حداقل ۳ نفر و حداکثر ۷ نفر عضو اصلی و تا یک سوم اعضاء اصلی ، اعضاء علی البدل میباشد ولی برای تعاضنیهای بزرگ در مقابل افزایش هرجهار صندوق ریکن فرمیتواند بما عضاء اصلی هیات مدیره و یک نفر بهم اعضاء علی البدل بیفزايد مشروط برآنکه تعداد از بانزد منفر بیشتر نشود که برای مدت دو سال و با رای مخفی انتخاب میشوند . اخذ رای برای انتخاب اعضاء اصلی و علی البدل در یک نوبت بعمل می آید حائزین اکثریت بعداز اعضاء اصلی بترتیب اعضاء علی البدل شناخته میشوند و انتخاب مجدد هر یک از اعضاء اصلی و علی البدل بلا مانع است .

تبصره ۱ - انتخاب اعضاء هیات مدیره و علی البدل با اکثریت مطلق آراء مجمع عمومی بوده و در صورتیکه در دوره اول رای گیری تمام یا بعضی از داوطلبان حائز اکثریت مطلق نگردند بلا فاصله از بین دارندگان بیشترین آراء بمتعدد دوبار بر موردنیاز برای تکمیل هیات مدیره و علی البدل با اکثریت نسبی رای گیری بعمل می آید .

تبصره ۲ - هیات مدیره در اولین جلسه از میان خود یکنفر را بعنوان رئیس هیات مدیره و یکنفر را بعنوان نایب رئیس و یک یا دونفر را بعنوان منشی انتخاب میکند .

تبصره ۳ - در صورت استعفاء ، فوت ، منوعیت قانونی و یا غیبت غیر موجه مکرر (بهنحوی کدر اساسنامه تعیین میشود) اعضاء هیات مدیره ، یکی از اعضاء علی البدل به ترتیب آراء بیشتر برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیات مدیره شرکت مینماید .

تبصره ۴ - خدمات اعضاء هیات مدیره در ازاء عضویت در هیات مدیره شرکت های تعاضنی بلا عوض است ولی هزینه اجرای مأموریت هایی که از طرف تعاضنی در حدود بودجه مصوب مجمع عمومی به آنان ارجاع میشود قابل پرداخت است و مجمع میتواند مبلغی از سود خالص را به عنوان پاداش به آنان بپردازد .

ماده ۳۶ - وظایف و اختیارات هیات مدیره بشرح زیر میباشد .

۱ - دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق العاده) .

۲ - اجرای اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات مربوط .

۳ - نصب و عزل و قبول استعفای مدیر عامل و ناظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیر عامل به مجمع عمومی .

۴ - قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهم اعضاء به یکدیگر و دریافت استعفای هر یک از اعضاء هیات مدیره .

۵ - ناظارت بر مخارج جاری تعاضنی و رسیدگی به محسابه ها و ارائه به بازرسان و تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه تعاضنی به مجمع عمومی .

۶ - تهییه و تنظیم طرحها و برنامه ها و بودجه سایر پیشنهادات و ارائه آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

تعالیٰ پیشنهاد

- ۷- تعیین نماینده از بین اعضای تعاونی برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها و اتحادیه‌هایی که تعاونی در آنها مشارکت دارد.
- ۸- تهییه و تنظیم دستورالعملهای داخلی تعاونی و تقدیم آن به مجمع عمومی برای تصویب.
- ۹- تعیین نماینده یا وکیل در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها با حق توكیل غیر.
- ۱۰- تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز (یک یا دونفر از اعضاء هیات مدیره باتفاق مدیر عامل) برای قراردادها و استناد تعهدآور تعاونی.
- تبصره - هیات مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام میدهد و هیچیکا از اعضای هیات مدیره حق ندارد از اختیارات هیات، منفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص که وکالت یا نمایندگی کتبی از طرف هیات مدیره داشته باشد. هیات مدیره می‌توانند قسمتی از اختیارات خود را با اکثریت سه چهارم آراء به مدیر عامل تفویض نماید.
- ماده ۳۸ - هیات مدیره و مدیر عامل و بازرسان علاوه بر داشتن شرایط عضو باید واجد شرایط زیر باشند.

  - ۱- اطلاعات یاتجریه لازم برای انجام وظایف متناسب با آن تعاونی.
  - ۲- ایمان و تعهد والتزام عملی به اسلام. (در تعاونیهای متشكل از اقلیتهای دینی شناخته شده در قانون اساسی تعهد عملی به دین خود)
  - ۳- عدم سوء سابقهٔ مالی و یا محکومیت در دادگاههای اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی.
  - ۴- عدم عضویت در گروههای محارب و عدم ارتکاب جرائم بر ضد امنیت و جعل استناد.
  - ۵- عدم اشتهرار به فساد اخلاقی و مالی.

- تبصره - در مواردی که مدیر عامل از خارج انتخاب می‌شود داشتن شرایط بندهای ۴ و ۵ ماده ۹ الزامی نیست.
- ماده ۳۹ - هیات مدیره مکلف است بلا فاصله بعد از انتخاب جهت مدیریت عملیات تعاونی و اجرای تصمیمات مجمع عمومی و هیات مدیره فرد واجد شرایطی را از بین اعضای تعاونی و یا از خارج تعاونی برای مدت دو سال بعنوان مدیر عامل آن تعاونی انتخاب کند که زیر نظر هیات مدیره انجام وظیفه نماید. وظایف و اختیارات و حقوق و مزایای مدیر عامل طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که بنایم پیشنهاد هیات مدیره بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

شماره

تاریخ

پیوست

- ۱۱ -

بیان

بخش سوم - بازرگانی

ماده ۴۰ - مجمع عمومی عادی بازرس یا بازرسانی را برای مدت دو سال مالی انتخاب میکند و انتخاب مجدد آنان بلا مانع است.

تبصره ۱ - در صورت فوت یا من نوعیت قانونی و با استفاده از بازرس یا بازرسان اصلی، هیات مدیره مکلف است ظرف ده روز بازرس یا بازرسان علی البدل را بترتیب اولویت آراء برای بقیه مدت دعوت نماید.

تبصره ۲ - حق الزحمه و پاداش بازرس یا بازرسان با تصویب مجمع عمومی تعیین می گردد.

ماده ۴۱ - وظایف بازرس یا بازرسان تعاونی بشرح زیر است.

۱ - ناظارت مستمر بر انتظام نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات انجام شده با اساسنامه و قوانین و مقررات و دستور العملهای مربوطه.

۲ - رسیدگی به حسابها ، دفاتر ، اسناد ، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و حسابهای عملکرد و سود و زیان ، بود جمهیشنه اداری و گزارشات هیات مدیره مجمع عمومی.

۳ - رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربیط.

۴ - تذکر کتبی تخلفات موجود در نحوه اداره امور تعاونی به هیات مدیره و مدیر عامل و تقاضای رفع نقص.

تبصره - بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اداره امور تعاونی را نداشت مولی می توانند بدون حق رای در جلسات هیات مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری تعاونی اظهار دارند.

ماده ۴۲ - در صورتیکه بازرس یا بازرسان تشخیص دهنده هیات مدیره و یا مدیر عامل در انجام وظایف محوله مرتكب تخلفاتی گردیده است و به تذکرات آنان ترتیب اثربنیدهند باید موضوع را به مجمع عمومی برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم لازم گزارش دهد.

فصل هفتم - اتحادیه تعاونی

ماده ۴۳ - اتحادیه های تعاونی با عضویت شرکتها و تعاونی های که موضوع فعالیت آنها واحد است برای تامین تمام و یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می گردد.

۱ - ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی و تبلیغاتی مربوط به امور تعاون به تعاونی های عضو و بالا بردن سطح علمی و فنی و تخصصی و اطلاعات موردنیاز اعضاء آنها و گسترش تعلیمات تعاونی.

بیانیه

- ۲ - ارائه خدمات تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون موضوعات مورد نیاز تعاونی های عضو و کمک به جمع آوری آمار و اطلاعات و گزارشات اقتصادی و اجتماعی به آنان و وزارت تعاون .
- ۳ - کمک به سازماندهی و حسن اداره امور و هماهنگی و حفاظت و توسعه تعاونی های موضوع فعالیت خود .
- ۴ - کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین تعاونی ها و بین آنها و مردم و دولت و سایر ارتباطات داخلی و خارجی .
- ۵ - ارائه خدمات اداری، مالی، حسابداری، حسابرسی، بازرگانی، تجاری، اعتباری، تشکیل صندوق های قرض الحسنه و سایر فعالیت های اقتصادی مورد نیاز تعاونی های عضو .
- ۶ - تأمین نیاز های مشترک و بازاریابی و خرید و فروش و صادرات و واردات تعاونی های عضو .
- ۷ - ارائه خدمات فنی، تخصصی، حقوقی، قبول و کالت اعضاء در لایحه امور مورد نیاز آنان، خدمات مشاوره ای و راهنمائی و سایر تسهیلات مورد نیاز تعاونی ها .
- ۸ - نظارت بر التزام تعاونی های موضوع فعالیت خود به رعایت قوانین و مقررات مربوط و معرفی متخلفین به مراجع قانونی ذیر بسط .
- ۹ - حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونی ها بصورت کد خدامشی و صلح اعضاء تعاونی ها .

تبصره ۱ - عضویت در اتحادیه تعاونی اختیاریست و تعاونی هایی که عضو اتحادیه نباشند از حقوق قانونی محروم نخواهند بود .

تبصره ۲ - برای هر موضوع فعالیت تعاونی در شهرستان فقط یک اتحادیه تشکیل می گردد .

ماده ۴۴ - سرمایه اتحادیه های تعاونی از محل پرداخت سهم تعاونی های عضو (بمتوجه تعداد اعضاء تعاونی و میزان استفاده از خدمات اتحادیه) تأمین می شود و افزایش سرمایه اتحادیه از طریق افزایش سهم آنان و پرداخت حق عضویت و سایر دریافت ها تأمین می گردد و هر گونه تصمیم درباره سرمایه یا افزایش یا کاهش آن با تصویب دو سوم اعضای مجمع عمومی اتحادیه خواهد بود .

ماده ۴۵ - هر اتحادیه تعاونی دارای ارکان زیر است .

- ۱ - مجمع عمومی
- ۲ - هیات مدیره
- ۳ - هیات بازرگانی

تعاوین

شماره

تاریخ

پیوست

ماده ۴۶— مجمع عمومی اتحادیه‌های تعاونی از نمایندگان تعاونی‌های عضو تشکیل می‌شود و هر تعاونی دارای یک رای می‌باشد . سایر مقررات مربوط به مجمع عمومی به همان ترتیبی است که در بخش اول فصل ششم آمده است .

ماده ۴۷— اعضاء هیات مدیره اتحادیه‌های تعاونی به پیشنهاد تعاونی‌های عضو و تصویب مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و بهر حال از هر تعاونی بیش از یک نفر عضو در هیات مدیره نخواهد بود .

ماده ۴۸— اعضای هیات مدیره برای یکسال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان تا سه دوره بلا مانع است ، سایر وظایف و اختیارات و مقررات مربوط به هیات مدیره مذکور در فصل ششم در مورد هیات مدیره اتحادیه نیز مجری خواهد بود .

ماده ۴۹— مدیرعامل با تصویب اکثریت دو سوم اعضای هیات مدیره برای مدت یک سال انتخاب می‌گردد و انتخاب مجدد وی بلا مانع است . مدیرعامل کلیه اختیارات اجرائی اتحادیه را طبق اساسنامه در اجرای قوانین و مقررات مربوط و مصوبات مجمع عمومی و هیات مدیره و اداره امور اتحادیه تعاونی و سایر وظایف و اختیاراتی که به عهده ارکان اتحادیه تعاونی نباشد ، دارد .

ماده ۵۰— هیات بازرگانی مأمور حسابرسی و بازرگانی اتحادیه تعاونی است . اعضای این هیات بوسیله تعاونی‌های عضو تعیین می‌گردند ، گزارشات هیات بازرگانی باید با تصویب اکثریت مطلق اعضای هیات برسد . وظایف و اختیارات و سایر مقررات مربوط به بخش سوم فصل ششم در مورد هیات بازرگانی نیز مجری است .

تبصره— هیات بازرگانی اتحادیه‌ها می‌توانند بنای مقاضای مجمع عمومی تعاونی‌های عضو و تصویب مجمع عمومی اتحادیه وظایف بازرگانی تعاونی‌های عضورانیز انجام دهد .

فصل هشتم— تشکیل و ثبت تعاونی‌ها

ماده ۵۱— شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی با رعایت این قانون پس از تهییه طرح و تصویب آن به کیفیتی که در آئین نامه اجرائی مشخص خواهد شد باید مدارک زیر را برای تشکیل و ثبت ارائه دهند .

- ۱— صورت جلسه تشکیل مجمع موسس و اولین مجمع عمومی و اسامی اعضاء و هیات مدیره منتخب و بازرگان .
- ۲— اساسنامه مصوب مجمع عمومی .
- ۳— درخواست کتبی ثبت .

بیانیه

- ۴ - طرح پیشنهادی وارائه مجوز وزارت تعاون .
  - ۵ - رسید پرداخت مقدار لازم التأديه سرمایه .
  - ۶ - مدارک دعوت موضوع بند ۲ ماده ۳۲ .
- تبصره - اولین هیات مدیره پس از اعلام قبولی مکلفند با انجام تشریفات مقرر نسبت به ثبت تعاونی اقدام نمایند .
- ماده ۵۲ - اداره ثبت شرکتها موظف است پس از دریافت اسناد و مدارک لازم اقدام به ثبت تعاونیها نماید .

فصل نهم - ادغام - انحلال و تصفیه

بخش اول - ادغام

- ماده ۵۳ - شرکتهای تعاونی می‌توانند در صورت تصویب مجتمع عمومی فوق العاده و طبق مقررات آئین نامه اجرائی این قانون با یکدیگر ادغام شوند .
- تبصره - صورت جلسات مجتمع عمومی فوق العاده تعاونیها ادغام شده منضم به مدارک مربوط باید حداقل ظرف مدت دو هفته برای ثبت به اداره ثبت شرکتها تسلیم شده و خلاصه تصمیمات به اطلاع کلیه اعضاء و بستانکاران برسد .

بخش دوم - انحلال و تصفیه

- ماده ۵۴ - شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی در موارد زیر منحل می‌شوند .
- ۱ - تصمیم مجمع عمومی فوق العاده .
  - ۲ - کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب مقرر در صورتیکه حداقل ظرف مدت ۳ ماه تعداد اعضاء بمنصب مقرر نرسیده باشد .
  - ۳ - انقضای مدت تعیین شده در اسناد مربوط در صورتیکه در اسناد مدت تعیین شده باشد و مجمع عمومی مدت را تمدید نکرده باشد .
  - ۴ - متوقف فعالیت بیش از یکسال بدون عذر موجه .
  - ۵ - عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از ۳ بار اخطار کتبی در سال بوسیله وزارت تعاون برطبق آئین نامه مربوط .
  - ۶ - ورشکستگی طبق قوانین مربوط .
- تبصره ۱ - پس از اعلام انحلال و ثبت بلا فاصله آن در اداره ثبت محل تصفیه طبق قانون تجارت صورت می‌گیرد .

تعاوون

تبصره ۲ - در بند های دوم و چهارم و پنجم وزارت تعاون بلا فاصله طبق آئین نامه مربوط انحلال تعاونی را به اداره ثبت محل اعلام می نماید .

تبصره ۳ - اعلام نظر وزارت تعاون در مورد بند های ۴ و ۵ در دادگاه صالح قابل شکایت و رسیدگی می باشد .

تبصره ۴ - کلیه امتیازات و اموالی که از منابع عمومی دولتی و بانکها در اختیار تعاونی قرار گرفته با انحلال آن باید مسترد شود . مسؤولیت اعضاء هر تعاونی در این مورد تضامنی است .

ماده ۵۵ - در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده یا وزارت تعاون رای به انحلال تعاونی بددهد ، ظرف یکماه سمنفر جبهت تصفیه امور تعاونی انتخاب و به اداره ثبت محل معرفی خواهد شد تا برطبق قانون و آئین نامه مربوط نسبت به تصفیه امور تعاونی اقدام نمایند .

ماده ۵۶ - در صورتی که هر تعاونی منحل گردد ، قبل از انحلال باید به تعهداتی که در برابر اخذ سرمایه و اموال و امتیازات از منابع عمومی و دولتی و بانکها و شهرداری سپرده است عمل نماید .

فصل دهم - اتاق تعاون

ماده ۵۷ - اتحادیه ها و شرکتهای تعاونی می توانند در صورت ضرورت با نظارت وزارت تعاون ، اتاق تعاون مرکزی را در تهران و شعب آن را در استانها و شهرستانها جهت تأمین مقاصد زیر تشکیل دهند .

۱ - انجام وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن در ارتبا طبایخ تعاون .

۲ - انجام اموری که از طرف وزارت تعاون بدان محول می گردد طبق آئین نامه .

۳ - حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونیها بصورت کدخدامنشی و صلح مابین اعضاء و اتحادیه ها و بین تعاونیها و اتحادیه ها .

تبصره - هر اتاق تعاون دارای شخصیت حقوقی و مستقل می باشد و از لحاظ مالی و اداری و هزینه ها به دولت وابسته نمی باشد .

ماده ۵۸ - ارکان هر اتاق تعاون عبارتست از .

۱ - مجمع نمایندگان

۲ - هیات مدیره

۳ - هیات بازرسی

تعالیٰ پیغمبر

ماده ۵۹ - مجمع نمایندگان عبارتست از نمایندگان اتحادیه‌ها بهمعرفی مجمع عمومی اتحادیه‌ها و در صورتیکه تعاونیهای فاقد اتحادیه باشند، نمایندگاهی به معرفی آن تعاونیها، که برای مدت سه سال انتخاب می‌گردند و وظایف آن عبارتست از،

الف - بررسی پیشنهادات مربوط به اساسنامه و آئین‌نامه‌های داخلی و تایید آن جهت تصویب نهائی وزیر تعاون.

ب - تعیین هیات مدیره.

ج - تصویب برنامه‌بودجه سالانه بهمیشنهاد هیات مدیره.

د - تعیین دونفر بازرس جهت عضویت در هیات بازرسی.

ه - رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد ترازنامه و سایر گزارش‌های هیات مدیره پس از اظهارنظر هیات بازرسی.

ماده ۶۰ - هیات مدیره اطاقهای تعاون مشکل از ۵ نفر از میان اعضاء تعاونی‌ها می‌باشد که حتی الامکان از مدیران تعاونیهای کشاورزی و روستائی و عشاپری، صنعتی، معدنی، عمران شهری و روستائی، توزیع خواهند بود و برای مدت سه سال از طرف مجمع نمایندگان انتخاب می‌شوند.

ماده ۶۱ - وظایف هیات مدیره عبارتست از،

۱ - فعالیت لازم جهت تأمین مقاصد اطاق تعاون برطبق اساسنامه و آئین‌نامه‌های مربوط.

۲ - اداره کلیه امور مربوط به اطاق تعاون و انجام کیمکاتبات و ارتباطات و عملیات مالی مورد نیاز اطاق طبق آئین‌نامه‌های داخلی آن.

۳ - اجرای تصمیمات مجمع نمایندگان.

۴ - ارائه گزارشها و پیشنهادهای لازم به مجمع نمایندگان.

ماده ۶۲ - هیات مدیره اطاق تعاون هر استان موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اطاقهای شهرستانهای مربوط مخدود است و آنها نیز موظف به همکاری هستند، همچنین هیات مدیره اطاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اطاقهای استانهایی باشد و آنها نیز موظف به همکاری هستند.

ماده ۶۳ - هیات بازرسی مشکل از سه عضو می‌باشد که دونفر آنها بوسیله مجمع نمایندگان و یک نفر دیگر بوسیله وزارت تعیین می‌گردند و وظایف آنها عبارتست از،

الف - نظارت و بازرسی مستمر از نظر رعایت اساسنامه و آئین‌نامه‌های اطاق تعاون و قوانین و مقررات مربوط.

ب - رسیدگی به حسابهای دفاتر، اسناد، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و عملکرد مالی و گزارش به مجمع نمایندگان و وزارت تعاون.

تعالیٰ

شماره

تاریخ

پیوست

- ج - بررسی شکایات و تخلفات مربوط به اطاق تعافون و گزارش به مراجع ذیربیط.
- د - ارائه گزارش‌های سالانه و نوبتی به مجمع نمایندگان و وزارت تعافون از نظر وضعیت فعالیتهای اطاق تعافون و رعایت قوانین و مقررات و اظهارنظر درمورد گزارش‌های هیات مدیره.
- تبصره - هیات مدیره مکفای است اسناد و مدارک مورد رخواست هیات بازرگانی را در اختیار آنان قرار دهد.
- ماده ۶۴ - منابع مالی اطاق‌های تعافون عبارتست از:
  - ۱ - دریافت حق عضویت در اطاق تعافون از اعضاء.
  - ۲ - دریافت کمکهای دولتی و مردمی و شوراهای و هدایا.
  - ۳ - دریافت حق مشاوره، کارشناسی، داوری در محدوده امور مربوط به تعاوینیها بصورت کخدامشی و سایر خدماتی که در اختیار تعاوینیها و اتحادیه‌ها قرار می‌دهد.

فصل یازدهم - وزارت تعافون

- ماده ۶۵ - بمنظور اعمال نظارت دولت در اجرای قوانین و مقررات مربوط به بخش تعاوینی و حمایت و پشتیبانی از این بخش، وزارت تعافون تشکیل می‌گردد.
- تبصره ۱ - سازمان مرکزی تعافون و سازمان تعافون روستایی و مرکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی (سازمان گسترش تعافون) و صندوق تعافون و سایر دستگاه‌هایی که در رابطه با تعاوینیها فعالیت مینمایند از وزارت‌خانه‌های ذیربیط متزع گشته وکلیه وظایف و اختیارات اعتبارات و بودجه واموال و دارائیها و سرمایه‌ها و نیروها و برسنل و سایر امکانات مربوط به آنها به وزارت تعافون انتقال می‌یابد.
- تبصره ۲ - وزارت تعافون موظفات است ظرف مدت شش ماه در چهار چوب این قانون تشکیلات مناسب وزارت خود را تهییه و متأید سازمان امور اداری واستخدامی و هزینه‌های لازم جهت تشکیل و ایجاد وظایف وزارت تعافون با استفاده از منابع ذیل تأمین می‌گردد.
- ۱ - اعتبارات بودجه‌ای و سایر منابع مالی و امکانات موجود سازمانها و دستگاه‌های مذکور در تبصره ۱.
- ۲ - از محل صندوق تعافون که به وزارت تعافون منتقل می‌شود (حداکثر تا سقف یک میلیارد ریال)
- ۳ - از محل دریافت ۴ درصد سود خالص موضوع بند ۳ ماده ۲۵.

تعالیٰ بهم

شماره
تاریخ
پیوست

- ماده ۶۶- وظایف و اختیارات وزارت تعاون عبارت است از .
- ۱- اجرای آن قسمت از قانون و مقررات در رابطه با بخش تعاونی که مربوط به دولت میشود و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات بخش تعاونی .
  - ۲- تهییه لوایح قانونی و آئین نامه های این قانون و اساسنامه ها و آئین نامه های تعاونی ها مطابق این قانون .
  - ۳- جلب و هماهنگی حمایتها و کمکها و تسهیلات و امکانات دولتی و عمومی جهت بخش تعاونی با همکاری دستگاه های اجرایی ذیربسط .
  - ۴- تشویق و کمک و همکاری در تاسیس و گسترش تعاونی ها با جلب همکاری و مشارکت عموم مردم و شوراهای اسلامی کشوری .
  - ۵- ایجاد زمینه های همکاری و هماهنگی و تعاون بین تعاونی ها و همچنین بین اتحادیه های تعاونی یا بین بخش تعاونی و سایر بخش های اقتصادی .
  - ۶- کمک به فعالیت های تبلیغاتی ، آموزشی ، فرهنگی ، فنی ، علمی ، تحقیقاتی و صنعتی لازم برای بخش تعاونی با همکاری اتحادیه های تعاونی .
  - ۷- کمک به شرکت ها و اتحادیه های تعاونی در ارائه خدمات حقوقی ، مالی ، حسابداری و حسابرسی و دیگر خدمات موردنیاز .
  - ۸- شرکت در مجامع بین المللی تعاون به عنوان نماینده دولت جمهوری اسلامی ایران .
  - ۹- انجام معاملات لازم و ارائه خدمات موردنیاز بخش تعاونی .
  - ۱۰- اجرای برنامه های ترویج و آموزش تعاون برای تفهیم و تعمیم روشها و برنامه های مختلف تعاونی و انتشار کتب و نشریات مورد لزوم تعاونی .
  - ۱۱- راهنمائی مسوولان تعاونی ها در امور حقوقی ، مالی ، اداری و هدایت آنها در جهت استفاده از روشها و سیستمهای بهتر .
  - ۱۲- انجام تحقیقات آماری و اطلاعاتی و مطالعه درباره فعالیت تعاونی ها در زمینه شناخت نارسانی ها و نیاز های آنها و همچنین توانایی ها و امکانات آنها بمنظور استفاده در برنامه ریزی های مربوط .
  - ۱۳- ایجاد هماهنگی در اعمال کمک های فنی و اداری و مالی و غیره توسط دستگاه های ذیربسط در موارد لازم بمنظور اداره صحیح تعاونی ها .
  - ۱۴- ایجاد تسهیلات لازم جهت توسعه فعالیت تعاونی ها در امور تولیدی .
  - ۱۵- فراهم آوردن موجبات صدور تولیدات تعاونی ها .
  - ۱۶- تهییه و تنظیم طرح های اساسی بمنظور فراهم آوردن موجبات تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران .

تالیف

- ۱۷- حسابرسی از تعاونیها در صورت تقاضا و شکایتهای اعضاء در حدود آمکنات.
- ۱۸- جلوگیری از فعالیت اشخاص حقیقی یا حقوقی که به عنوان از نام یا عنوان تعاونی سو استفاده می‌کنند.
- ۱۹- فراهم آوردن تسهیلات لازم درجهت دستیابی تعاونیها به مواد اولیه و سایر کالاهای مورد نیاز.
- ۲۰- سیاست‌گذاری، تعیین خط مشی و برنامه‌ریزی در حدود مقررات و اختیارات برای توسعه و رشد بخش تعاون.
- ۲۱- فراهم آوردن تسهیلات لازم برای تهیه طرح، ایجاد، توسعه، بازسازی، نوسازی واحدهای تعاونی و نظارت بر امور آنها.
- ۲۲- تامین شرایط و فراهم آوردن امکنات برای سرمایه‌گذاری بخش تعاونی‌جهت ایجاد تعاونیها با اولویت تعاونیها تولید.
- ۲۳- تنظیم برنامه و تعیین نحوه کمکهای اعتباری در حدود مقررات و اختیارات از طریق بانکها و موسسات اعتباری و کمکهای دولتی به تعاونیها.
- تبصره - شورای پول و اعتبار موظف است همه ساله براساس درخواست وزارت تعاون پارهایت سیاستهای پولی و مالی دولت نسبت به اعطای وام و کمکهای لازم بمتعاونیها اقدام نماید.
- ۲۴- مشارکت، ایجاد، توسعه و بهره‌برداری و سرمایه‌گذاری در تعاونی‌ها و نیز انتقال یا واگذاری و فروش سهام دولت در واحدهای تولیدی و توزیعی به بخش تعاونی ضمن رعایت مفاد تبصره ماده ۱۷ این قانون.
- ۲۵- عضویت در شورای اقتصاد، شورای عالی صنایع، شورای پول و اعتبار، مجمع عمومی بانکها، شورای عالی معادن و کمیسیونهای مربوط به صادرات و واردات کشور و سایر مجامع با نظر هیات دولت.
- ۲۶- مشارکت در تهیه و تدوین مقررات صادرات و واردات کشور.
- ۲۷- همکاری با موسسات علمی، فنی و اقتصادی بین‌المللی و قبول عضویت و شرکت در سازمانها، شوراهای و مجامع بین‌المللی مربوط به امور تعاونی.
- ۲۸- صدور مجوز موضوع بند ۴ ماده ۵۱.
- ۲۹- سلب مزايا از تعاونیهایی که برخلاف قانون و مقررات بخش تعاونی عمل نموده و یا برخلاف اساسنامه مصوب اقداماتی کرده باشند.
- ۳۰- ماده ۶۷- آئین نامه اجرائی این قانون ظرف مدت شش ماه توسط وزارت تعاون تهییه و بتصویب هیات دولت خواهد رسید.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل فرمانی

شماره ۴۳-۲۰۰۵

تاریخ ۱۲ مرداد ۱۳۹۵

پیوست

- ۲۰ -

تعالیٰ

ماده ۶۸- به منظور نظارت بر انتخابات شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی و اتاق تعاون انجمنی متشکل از نمایندگان وزارت‌خانه‌های تعاون وکشور و قوه قضائیه و دو نفر از اتاق تعاون (دز صورت موجود بودن اتاق) به ریاست نماینده وزارت تعاون تشکیل می‌گردد.

تبصره- آئین نامه اجرای این ماده به پیشنهاد وزارت تعاون بتصویب هیات وزیران خواهد رسید.

فصل دوازدهم - سایر مقررات

ماده ۶۹- کلیه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی موظفند حداقلظرف مدت ششماه پس از تصویب این قانون، اساسنامه خود را با این قانون تطبیق دهند و پس از تایید وزارت تعاون تغییرات اساسنامه خود را به عنوان تعاونی به ثبت برسانند در غیر اینصورت از مزایای مربوط به بخش تعاونی و این قانون برخوردار نمی‌باشند.

ماده ۷۰- تسهیلات و اعتبار موردنیاز جهت اجرای این قانون در سال جاری و سال بعد از محل تبصره ۲ و ۶ و منابع اعتبارات و بودجه سازمان مرکزی تعاون کشور، سازمان تعاون روستائی، مرکزگستری خدمات تولیدی و عمرانی و سایر دستگاه‌های تأمین می‌گردد که بموجب قانون بودجه سال ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ جهت امور تعاونی اعتبار دریافت نموده و یا می‌نمایند و در سالهای بعد کلیه اعتبارات و تسهیلات مربوط به امسور تعاونی در ردیفها و تبصره مستقل بنام وزارت تعاون در لایحه بودجه کل کشور منظور خواهد شد و مصرف آن تابع آئیننامه‌ای است که به پیشنهاد وزارت تعاون به تصویب هیات دولت می‌رسد.

ماده ۷۱- کلیه قوانین و مقررات مغایر این قانون ملغی است.
طرح قانونی فوق مشتمل بر هفتاد و یک ماده و پنجاه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ هفتم اسفندماه یکهزار و سیصد و شصت و نه بتصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

از رئیس مجلس شورای اسلامی

مهری کروبی